

a analgetizace v rámci prožitého akutního stavu (post traumatic stress disorder, v rámci post intensive care syndrome) (Obr. 4).

Závěr

Mozek tvoří pouze 2–3 % celkové tělesné hmotnosti (1 500 g), ale spotřebovává 20 % srdečního výdeje, 20 % kyslíkové potřeby a 25 % dodávky glukózy, na které je dominantně závislý (nemá zásoby glykogenu). Onemocnění postihující CNS představují hy-

perkatabolický stav se zvýšením stresových hormonů a proinflammatorních cytokinů, který je spojen se zvýšenou morbiditou a mortalitou. Nutriční podpora nemůže ovlivnit průběh základního onemocnění, ale její včasná, správná a cílená indikace může zmírnit tíži a následky prožitého stavu. Stratifikace pacientů, individualizace nutriční podpory a její postupné navyšování (step up) s preferencí enterální cesty a případně vhodně podanou doplňkovou parenterální výživou představují

základní principy moderní nutriční podpory. Fokus nutriční podpory a rehabilitace se však posouvá do období rekonvalescence pacienta, které může být různě dlouhé a nemusí vést k jeho plné úzdavě, soběstačnosti a funkční výkonnosti, a to nezávisle na typu nebo stupni neurologického poškození. Vzhledem k investovaným nákladům na intenzivní léčbu a potřebám pacienta po propuštění je žádoucí dispenzarizace pacienta i po jeho propuštění (post-ICU ambulance).

LITERATURA

1. Burgos R, Bretón I, Cereda E, et al. ESPEN guideline clinical nutrition in neurology. *Clin Nutr.* 2018;37:354-396.
2. Cushing H. Peptic ulcers and the interbrain. *Surg Gynecol Obstet.* 1932;55:1-34.
3. DeWaele E, Jakubowski JR, Stocker R, Wischmeyer PE. Review of evolution and current status of protein requirements and provision in acute illness and critical care. *Clin Nutr.* 2021;40(5):2958-2973.
4. Jonkers-Schulten CF, Camio ME. Nutritional therapy for neurological disorders. in: Sobotka L (editor), *Basics in Clinical Nutrition*, Fifth Edition, Praha, Galén 2019, ISBN 978-80-7492-427-9.
5. Klempíř J, Brožová K, Höschlová N. Výživa v neurologii. in: Kohout P (editor), *Klinická výživa*, Praha, Galén 2021, ISBN 978-80-1492-555-9.

6. Kopp Lugli A. Medical Nutrition Therapy in Critically Ill Patients Treated on Intensive and Intermediate Care Units: A Literature Review. *J Clin Med.* 2019;8(9):1395.
7. Matejovic M, Huet O, Dams K, et al. Medical nutrition therapy and clinical outcomes in critically ill adults: a European multinational, prospective observational cohort study (EuroPN). *Crit Care.* 2022;26(1):143.
8. McClave S, Taylor BE, Martindale RG, et al. Guidelines for the Provision and Assessment of Nutrition Support Therapy in the Adult Critically Ill Patient: Society of Critical Care Medicine (SCCM) and American Society for Parenteral and Enteral Nutrition (A.S.P.E.N.). *JPEN J Parenter Enteral Nutr.* 2016;40(2):159-211.
9. Oshima T, Berger MM, De Waele E, et al. Indirect calorimetry in nutritional therapy. A position paper by the ICAALC study group. *Clin Nutr.* 2017;36(3):651-662.

10. Preiser JC. Metabolic response to the stress of critical illness. *Br J Anaesth.* 2014 Dec;113(6):945-54.
11. Reintam Blaser A, Berger MM. Early or Late Feeding after ICU Admission? *Nutrients.* 2017;9(12):1278.
12. Reintam Blaser A, Starkopf J, Alhazzani W, et al. Early enteral nutrition in critically ill patients: ESICM clinical practice guidelines. *Intensive Care Med.* 2017;43:380-398.
13. Singer P, et al. ESPEN guideline on clinical nutrition in the intensive care unit. *Clin Nutr.* 2019;38:48-79.
14. Van Zanten ARH, De Waele E, Wischmeyer PE. Nutrition therapy and critical illness; practical guidance for the ICU, post-ICU, and long-term convalescence phases. *Crit Care.* 2019;23(1):368.
15. Zadák Z. Nutriční podpora u neurologických pacientů. in: Zadák Z, *Výživa v intenzivní péči*, Praha, Grada 2008, ISBN 978-80-247-2844-5.

ON-LINE KURZ

On-line kurz pro praktické neurology

1 2025

OBSAH KURZU

- ▶ Revidovaná McDonaldova kritéria 2024 – doc. MUDr. Jana Lízrová Preiningerová, Ph.D.
- ▶ Význam sběru dat z klinické praxe – real-world evidence – zaměřeno na bezpečnost – prof. Helmut Butzkueven, MBBS, FRACP, PhD
- ▶ Perorální kladribin – nová data z observačních studií prezentovaná na kongrese ECTRIMS 2024 – doc. MUDr. Pavel Hradílek, Ph.D.
- ▶ Jak sbíráme data v České republice – národní registr ReMuS prof. MUDr. Dana Horáková, Ph.D.

ODBOBNÝ GARANT:

prof. MUDr. Eva Kubala Havrdová, CSc.
Neurologická klinika 1. LF UK a VFN v Praze

POŘADATEL:

SOLEN, s. r. o., ve spolupráci
s Neurologickou klinikou 1. LF UK a VFN v Praze

POČET
KREDITŮ **2**

Registrace
ZDARMA

TERMÍN
duben 2025
až březen 2026
dostupný na
online.solen.cz

